

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.567/2012/11.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2012. november 28. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Szolnoki Törvényszék 2012. április 13. napján kihirdetett 6.B.1185/2010/123. számú ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámítja.

A másodfokú eljárásban 6000 (hatezer) Ft - az államot terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Szolnoki Törvényszék a megismételt eljárásban hozott első fokú határozatával vádlottat a Btk. 170. § (1) bekezdése és az (5) bekezdés első fordulata szerint minősülő (életveszélyt okozó) testi sértés büntette miatt, mint többszörös visszaesőt 4 év fegyházra és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A fegyházbüntetésbe beszámította a vádlott által az ügyben előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Kötelezte továbbá a vádlottat 295.213 Ft bűnügyi költség viselésére, megállapítva, hogy 403.708 Ft költség az állam terhén marad.

Az ítélet ellen a vádlott a bűnösség megállapítását sérelmezve felmentésért, a védő eltérő tényállás és jogi minősítés megállapítása és a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést. Az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.433/2009/35-I. számú átiratában a bizonyítási eljárást törvényesnek, a tényállást megalapozottnak, a bűnösség megállapítását, a cselekmény minősítését és a büntetéskiszabást is helyesnek tartva az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. A védelmi fellebbezések elbírálását nyilvános ülésen indítványozta, amelyen nem kívánt részt venni.

A vádlott a másodfokú eljárásban a felmentést célzó fellebbezését írásban részletesen indokolta, melyben vitatta az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, és a váddal alapvetően egyező tényállás mellett a bűnösségének megállapítását. Ártatlanságát

hangoztatva fejtette ki, hogy a megismételt eljárásban nem merült fel semmi olyan új adat, bizonyíték, mely kétséget kizáróan bizonyítaná büntetőjogi felelősségét. Külön kitért rá, hogy a sértett vallomása fontos részben, ittasságát illetően nem felel meg a valóságnak, mint ahogy az idős tanú is olyan eltérő vallomásokat tett, ami alappal kérdőjelezi meg szavahihetőségét. tanú esetében arra hivatkozott, hogy a sértett sérülésének keletkezéséről nem tudott nyilatkozni, mert azt nem látta. A tanú piros színű kerékpárról tett említést és a lényeges dátumokat is tévesztette. tanúvallomása értelmi állapota, speciális kisegítő iskolai tanulmányai miatt álláspontja szerint terhére nem vehető figyelembe. Kifogásolta ifj. tanú mentességi jogával kapcsolatos bírói megállapításokat is. Érvelése szerint a megismételt eljárásban terheltként érdemben olyan új vallomást tett, melyet nem vett figyelembe megfelelően az elsőfokú bíróság. által a vádalku érdekében tett vallomást egyértelműen hamisnak tartotta. Sérelmezte továbbá a megismételt eljárásban hozott ítélet indokolását is. Kifogásolta, hogy a bíróság arra nem folytatott érdemi bizonyítást, hogy a sértett nem a kerékpárral elesés folytán szenvedte-e el a sérüléseit, ezt a sértettől nem kérdezték meg. Hiányosságnak tartotta, hogy a sértett fiát nem hallgatták ki arra nézve, hogy nem ő bántalmazta-e az anyját a vádbeli napon. Vitatta továbbá a cselekményt követően a kórházban a sértettet kikérdezése végett felkereső rendőrök eljárásának szabályosságát is, mivel álláspontja szerint a rendőröknek köszönhető, hogy vádlott lett az ügyben.

A nyilvános ülésen a védő az elsőfokú eljárásban már előterjesztett indítványát fenntartva a sértetti sérülésekre nézve más orvos szakértő kirendelésére tett indítványt, mert álláspontja szerint a szakvélemény nem tisztázott minden lényeges kérdést és az életveszélyes eredmény tekintetében ellentmondásos. Perbeszédében a védői fellebbezését fenntartva, vitatva a bizonyítékok értékelését és a tényállás megállapításának helyességét, elsősorban a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentésére, másodlagosan a vádbeli cselekmény enyhébb, súlyos testi sértés büntettének minősítésére, illetve a büntetés enyhítésére tett indítványt.

A vádlott ártatlanságát hangoztatva felmentését kérte.

A védelmi fellebbezések nem alaposak.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. A teljes körű revízió keretében a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmény minősítését, a büntetés kiszabását és a járulékos rendelkezéseket arra tekintet nélkül vizsgálta, hogy ki és milyen okból fellebbezett.

A felülbírálat során az ítéletábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a hatályon kívül helyező határozat iránymutatásainak megfelelően igen részletesen és példamutató alaposággal, a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív hibát, mely a bizonyítás törvényességét érintve az érdemi felülbírálatot kizárná.

A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének mindenben eleget téve helyes és hiánytalan, megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében, a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság az ügy helyes megítélése szempontjából lényeges bizonyítékokat számba vette és azokat okszerűen, az iratoknak megfelelően, a logika szabályai szerint értékelte. Részletesen vizsgálta a vádlott védekezését, a sértett, valamint a vádbeli cselekményről érdemi információt szerző tanúk vallomását, mint ahogy gondosan elemezte az orvos szakértői és a pszichológiai szakértői bizonyítás anyagát is. Nem tévedett, amikor a tényállást - a büntetőjogi felelősséget a vád tárgyává tett súlyos bűncselekmény elkövetésében alapvetően vitató és lényeges részekben is eltérő - terhelti vallomásokkal szemben részben tanúk vallomására alapította, mely bizonyítékokat alátámasztottak az okirati bizonyítékok és a sértett sérülései tekintetében a tárgyalási meghallgatásokat követően az érdemi kérdésekben ellentmondás mentessé, egységessé, szakmailag megalapozottá vált orvos szakértői vélemények is. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság megvizsgált minden lényeges bizonyítékot és tisztázott minden olyan kérdést, mely az első eljárásban nem lett kellően felderítve. A szakértői vélemények tükrében megállapítható, hogy a sértettet betegségei, a vádbeli trauma nem gátolták abban, hogy érdemi vallomást tegyen, esetében tehát vallomástételi akadály nem állt fenn és a vádlottra terhelő vallomása, összhangban más terhelő adatokkal, alkalmas volt arra, hogy kétséget kizáróan bizonyítsa a vádlott bűnösségét megalapozó tényállást.

Hangsúlyos, hogy a megismételt eljárásban már a vádlott sem vitatta a sértett bántalmazását, ha nem is ismerte el, hogy a súlyos sérüléseket ő okozta (113.sz.beadvány). Az ököltetések elismerése azonban szintén azt erősíti meg, hogy a vádlott volt az előidézője a sértett csonttöréses és az életét is veszélyeztető sérüléseinek. A sértett terhelő vallomása, tanúvallomása, valamint részben a vádlott részleges beismerése a szakértői bizonyítással összhangban olyan zárt logikai láncot alkotnak, melyek kétséget kizáróan bizonyítják az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásban foglaltakat.

Az elsőfokú bíróság a tényállás egészére és részleteire nézve is meggyőző érveket hozott fel, indokolási kötelezettségének igen színvonalasan, kifogástalanul eleget tett. Az törvényszéki érveléssel a másodfokú bíróság is egyetértett.

A vádlotti fellebbezés indokaira az ítéletábra külön a következők szerint foglal állást.

Kétségtelen, hogy a sértett vallomása a vádbeli napon történt italfogyasztás tekintetében nem képezheti a tényállás alapját. Az elsőfokú bíróság e részben is helyesen értékelte a bizonyítékokat, mivel a kórházi kezelés dokumentációja, a megalapozottan elfogadott okirati bizonyítékok az italfogyasztást illetően nem vitásan cáfolták a sértetti előadást. Mindez azonban a vádbeli cselekmény érdemét illetően nem kérdőjelezheti meg a vallomás hitelt érdemlőségét, a sértett szavahihetőségét, figyelemmel az elsőfokú bíróság által a vádlott terhére perrendszerűen értékelt, terhelő bizonyítékokra is. Rövid idő alatt lezajló, élet és testi épség elleni, indulat hatására elkövetett ügyekben gyakori, hogy a bíróság a vallomások csak azon részeit fogadja el a tényállás alapjául, melyek más bizonyítékok által is támogatottak. Az objektív adatok által cáfolt részeket viszont elveti. A bizonyíték-

értékelés e formája elfogadott, s nem ütközik sem az eljárásjogba, sem a formál logika szigorú szabályaiba.

tanú vallomását is gondosan értékelte az elsőfokú bíróság. A vádlott nem jelölt meg olyan lényeges tény, körülményt perorvoslatában, mely ésszerű kételyeket támasztana a bizonyíték-értékelés helyességével szemben, mint ahogy tanúnál sem állapítható meg ilyen perjogi hiba.

tanú vallomását szintén törvényesen vonta értékelés körébe az elsőfokú bíróság. Az eljárásban nem merült fel adat a tanú szellemi állapotával kapcsolatos tanúvallomási akadályra, a vádlott által hivatkozott kisegítő iskolai tanulmányok semmiképp sem jelentik azt, hogy a tanú szellemi állapotánál fogva képtelen lenne valós tartalmú vallomás tételére.

Ifj. tanú a tárgyaláson törvényes jogát gyakorolva élt mentességi jogával, a bíróság kihallgatását ezért az eljárási szabályok szerint mellőzte. A vádlott iratellenesen sérelmezte a gyermek kihallgatásának mellőzését beadványa 4. oldalán. Az abszolút mentességi jog a Be. 82. § (1) bekezdés a) pontja alapján a hozzátartozói viszonyon alapult, nem pedig bírói mérlegelésen.

zárvatárs vallomása kétségkívül terhelő volt a vádlottra, de a tényállást a bíróság elsősorban más bizonyítékokra, így a sértetti vallomásra, az azt megerősítő közvetett tanúvallomásokra alapította, melyeket részben még a terhelti vallomás is alátámasztott, mivel a tárgyaláson a vádlott nem vitatta a sértettel szembeni tettelegességet.

Az első fokú ítélet bizonyíték-értékelő része is törvényes, a bíróság kitért minden olyan tényre és bizonyítékra, mely jelentőséggel bír a tényállás megállapítása során.

A vádlott azt is kifogásolta, hogy miért nem vizsgálták az eljárásban azt, hogy a sértettet a fia bántalmazta, erre nézve álláspontja szerint a sértett fiát ki kellett volna hallgatni. Védői kérdésre a 2011. március 28-i tárgyaláson ugyan említést tett arról a sértett általánosságban, hogy volt olyan, amikor a fia bántalmazta. Mindezt azonban a Be. 82. § (1) bekezdés b) pontjában írt relatív mentességi okra figyelmeztetés előtt tette. A kioktatás után a vallomástételt e körben megtagadta, perrendszerűen értékelhető bizonyíték így e tárgyaláson nem merült fel arra, hogy fia bántalmazta volna. (megismételt eljárás 35.sz.jkv.37.o.). A tanú egyébként sem a perbeli napot érintően, hanem általánosságban említette a fia általi bántalmazást. Az eljárás adatai sem közvetlenül, sem közvetve nem utaltak arra, hogy nem a vádlott, hanem fia bántalmazta a sértettet. A sértett e tárgyaláson is azt erősítette meg, ha a részleteket nem is tudta feltárni, hogy őt a vádlott verte meg. A vád szempontjából e központi kérdésben a sértett végig egységes vallomást tett, mely feltétlen e terhelő bizonyíték hitelt érdemlősége mellett szól.

A bizonyítás anyaga azt is cáfolta, hogy a sértett a kerékpárral történt elesés által szenvedte el sérüléseit. Ilyen keletkezési módra sem a személyi, sem a szakértői bizonyítás nem hozott fel meggyőző bizonyítékot.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a sértettet a kórházban kikérdező rendőrök eljárása is törvényes volt. Nem állapítható meg olyan szabályszegés, hiba, mely a rendőri

eljárással kapcsolatos bizonyítékok törvényességét kétségbe vonná. A tényállás egyébként sem elsődlegesen az intézkedő hatósági személyek vallomásán alapul, azok csak részei azon bizonyíték-láncnak, melyek a vádlott terhére a tényállást megalapozták.

A védő bizonyítási indítványa és perbeszédében foglaltak kapcsán az ítélet tábla álláspontja a következő.

A törvényszék a sértetti sérülések keletkezési módja, a sérülés életveszélyes formája kapcsán is eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, a felmerült ellentéteket feloldva megalapozott tényállást állapított meg. orvosszakértő a nyomozás során (nyomozási irat 144. lap) az irányadó módszertani levéllel összhangban egyértelműen megállapította, hogy a sértett agysérülése közvetlen életveszélyt eredményezett. Az ügyben véleményt adó másik orvosszakértő, a 2011. május 9-i tárgyaláson meghallgatása elején szintén megerősítette, hogy a sértetti sérülés életveszélyes volt (52.sz.jkv.28.o.). A meghallgatása során később tanácselnöki kérdésre viszont valóban tett olyan nyilatkozatot, mely szerint a „klinikum alapul vételével a keményburok alatti vérzés nem eredményezett életveszélyes állapotot a sértettnél” (52.sz.jkv.31.o.3.bek).

A 2011. július 11-i tárgyaláson az elsőfokú bíróság azonban együttesen meghallgatta szakértőket, akik egységesen azt a véleményt terjesztették elő, hogy a sértetti agysérülés közvetlenül életveszélyes volt (61.sz.jkv.). már idézett tárgyalási előadása csak látszólagos ellentétet jelentett, melyet az elsőfokú bíróság teljes mértékben feloldott, hiszen a két szakvélemény végül teljesen egyezően állapította meg - az agyi traumát taglaló módszertani levélnek megfelelően - a sérülés életveszélyes voltát. A tényállás megalapozottsága, az ellentétek feloldása folytán további szakértői vizsgálatok már nem szükségesek, ezért az ítélet tábla újabb orvos szakértő kirendelésére irányuló védői indítványt elutasította. Más szakértő alkalmazásának az eljárásjogi előfeltételei sem álltak fenn, mivel az alapszakvélemények ellentéte teljes mértékben feloldásra került (Be. 111. § (5) bekezdés).

A védő egyéb érvei sem foghattak helyt. Kétségtelen, hogy a nyomozás felderítő szakaszában jelentős hiányosságok merültek fel, mindezt azonban az elsőfokú bíróság figyelembe vette és gondosan értékelte a tényállás megállapítása során. A nyomozás során vétett eljárásjogi hiányosságok orvoslására egyébként sincs lehetőség.

A törvényszék behatóan vizsgálta az érintett rendőri jelentés ellentmondásait is. A lehetőségekhez képest igen alaposan kísérelte meg a tényállás felderítését. Az a tény, hogy minden részletet, részben a nyomozás hibái miatt már nem lehetett feltárni, nem érinthette a vádlott büntetőjogi felelősségét.

A védő hivatkozása abban sem alapos, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy mely bizonyítékot és miért fogad el. Ezzel szemben a törvényszék igen részletesen és alaposan adott számot a bizonyítékokat mérlegelő tevékenységéről.

A sértetti vallomás tekintetében sem vezethetett eredményre a védelmi érvelés. A már hivatkozottak szerint az orvosszakértői vélemény és a pszichológus szakértői vélemény alapján egyértelműen megállapítható, hogy a sértettnél tényszerűen fennálló betegségek nem zárták ki a valóságnak megfelelő vallomás tételét. Iratellenes ezért az okfejtés,

miszerint a sértettől adekvát vallomás nem várható. A sértett vallomásának hitelességét és az elsőfokú bíróság ténymegállapító tevékenységének helyességét az sem befolyásolja, hogy a sértett a cselekmény helyszínén nem tudta pontosan a jelenlévőknek az elkövető személyét megjelölni. Az orvosi adatok alapján, figyelemmel a rendőrségi intézkedés során készült fényképekre is, nyilvánvaló, hogy az életveszélyes sérülést szenvedett sértett a helyszínen olyan súlyos állapotban volt, hogy a részleteket érdemben nem tudta feltárni. Semmiképp sem érinti ezért a sértett szavahihetőségét, hogy a rendőri intézkedés és az orvosi segítségkérés során a sérelmére elkövetett cselekményről nem tudott részletesen számot adni.

A vádlotti védekezés kapcsán is utalt rá a másodfokú bíróság, hogy a tényállást a bíróság elsősorban nem a zárvatársak vallomására alapította, e vallomások érdemi jelentőséggel ezért nem bírtak az ügy elbírálásakor.

A sértettnek a családjával fennálló esetleges konfliktusa pedig szintén nem kérdőjelezi meg az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helyességét. Amint már rögzítette a másodfokú bíróság, kizárható, hogy a sértettet a fia bántalmazta volna súlyosan a vádbeli napon.

Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező határozat iránymutatásainak is mindenben eleget tett. Megkísérelte a sértett vádbeli napjának feltárását, vizsgálta a sérülések keletkezésének más lehetőségeit is és a rendelkezésre álló bizonyítékok gondos mérlegelésével vetette el, hogy a sértett vétkes módon vagy más bántalmazása által sérült meg.

Összegezve, a vádlott javára az eltérő tényállás megállapítására és a felmentésre irányuló védelmi fellebbezés a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett, tekintettel arra is, hogy a tényállás helyessége esetén a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség (Be. 351-352. §).

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak.

A terhelt elkövetéskor aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára a jelenleg is irányadó, 15. számú Irányelvben megfogalmazottak szerint az ügyben feltárható alanyi és tárgyi tényezőkön keresztül lehet megalapozottan következtetést vonni. A vádlotti ittasság miatt az alanyi körülményeket is alapvetően a tárgyi tények oldaláról kell megítélni (III. számú Büntető Elvi Döntés).

Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a vádlottnál még eshetőlegesen formában sem állapítható meg az ölési szándék. Az kétségtelen, hogy a testi épség megsértése kapcsán egyenes szándékkal cselekedett, a halálos eredmény bekövetkezésére nézve azonban a szándékosság nem terjedt ki. A vádlott bár durván, és igen komoly arckoponya sérüléseket okozva, de kizárólag puszta kézzel bántalmazta a sértettet. A sérüléseket három rendbeli, nagy mértékű erőbehatás okozta. Az eszközhasználat hiánya, az erőbehatások rendbelisége, valamint különösen a vádlottnak a cselekmény után tanúsított magatartása (intézkedés orvosi segítségkérés iránt) alapján a törvényszék megalapozottan foglalt állást,

hogyan a vádlott terhére a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés első fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettét kell megállapítani, mert ölési szándék hiányában a cselekmény emberölés büntettének kísérleteként nem értékelhető. Az viszont nyilvánvaló, hogy a vádlottnak akkor, amikor a gyengébb felépítésű ittas nőt többször, jelentős erővel a fején ököllel bántalmazta, fel kellett ismernie, hogy a sértett akár életveszélyes sérülést is szenvedhet, ám ez iránt közömbös maradt. E körben utal a másodfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság Bf.IV.1.624/2002/3. számú ítéletében kifejtettekre is.

Nem osztotta ezért az ítélőtábla a védő álláspontját, hogy a váddal egyező tényállás megállapítása esetén a vádlott terhére legfeljebb a Btk. 170. § (2) bekezdése szerint minősülő súlyos testi sértés büntettének elkövetése róható. Az életveszélyes eredmény vonatkozásában ugyanis a kifejtettek szerint az eshetőleges szándék egyértelműen igazolható, ezért a vádlotti cselekmény enyhébb minősítésének nem volt helye.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket alapvetően helyesen feltárta. Kisebb nyomatékka további enyhítő körülmény a vádlottnak a cselekmény után tanúsított azon magatartása, mellyel intézkedést tett a sértett orvosi ellátása iránt. Külön súlyosít továbbá a terhelt többszörös visszaeső személyi minősége (Bkv.56.I.2.pont).

A bűnösségi körülmények helyesbítésétől függetlenül a törvényszék a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő tett arányos fegyházbüntetést és közügyektől eltiltást szabott ki a vádlottal szemben. A büntetés alkalmas a Btk. 37-§-ban írt büntetési célok elérésére és összhangban áll a Btk. 83. § (1) bekezdésében megfogalmazott bünteteskiszabási elvekkel is. Eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítésére nem kerülhetett sor. A védelmi fellebbezés ezért e részben sem volt alapos.

Törvényesek az ítélet egyéb, beszámításra, a feltételes szabadságra bocsátásból való kizárásra és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezései is.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával - helytálló indokai alapján is - helybenhagyta.

Az első fokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig előzetes fogva tartásban töltött időnek a főbüntetésbe történő beszámítása a Btk. 99. § (1) bekezdésén alapszik.

Az ítélőtábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (1) bekezdése alapján állapította meg, melyet a Be. 403. § (5) bekezdésére figyelemmel a Be. 339. § (1) bekezdésére az állam visel.

Debrecen, 2012. november 28.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

Dr. Háger Tamás sk.
előadó bíró

. Gömöri Olivér sk.
bíró

ZÁRADÉK: A Szolnoki Törvényszék 6.B.1185/2010/23. számú ítélete a másodfokú határozat folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2012. november 28.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő